

Sygn. akt VI U 86/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 czerwca 2016 roku.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący SSR Przemysław Chrzanowski

Protokolant stażysta Patrycja Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2016 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania E. I.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)w W.

z udziałem zainteresowanego (...) Sp. j. w W.

o zasiłek opiekuńczy

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. z dnia (...)roku znak: (...)w ten sposób, że przyznaje E. I. prawo do zasiłku opiekuńczego za okres od 27 do 29 stycznia 2016 roku.

Sygn. akt VI U 86/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...)roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. odmówił ubezpieczonej E. I. prawa do zasiłku opiekuńczego za okres od 27 do 29 stycznia 2016 roku. W uzasadnieniu swej decyzji organ rentowy wskazał, że zaświadczenie lekarskie ubezpieczonej wystawione zostało w dniu 25 stycznia 2016 roku, zaś obejmuje okres rozpoczynający się po dwóch dniach od daty jego wystawienia, nie jest więc zgodne z przepisami dotyczącymi zaświadczeń lekarskich.

(decyzja ZUS – k. 3)

Odwołaniem z dnia 26 lutego 2016 roku (data na kopercie) od powyższej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W., E. I. wniosła o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do zasiłku opiekuńczego za wskazany w zaświadczeniu okres. Odwołująca wskazała, że dnia 25 stycznia 2016 roku była z dzieckiem u lekarza i poprosiła o wystawienie zwolnienia na dni 27-29 stycznia 2016 roku, gdyż w te dni mogła zostać z dzieckiem w domu, przez pierwsze bowiem dwa dni choroby dziecka (25-26 stycznia 2016 roku) musiała ona być w pracy, zaś dzieckiem zajmował się mąż.

(odwołanie – k. 1)

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy powtórzył argumentację z uzasadnienia skarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 28)

Zainteresowanym w sprawie jest (...) Sp. j. w W. (karta 3 akt sprawy). Zainteresowany brał udział w postępowaniu przed organem rentowym i została mu również doręczona przedmiotowa decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. z dnia (...)roku znak: (...).

Zgodnie z art. 477¹¹ Kodeksu postępowania cywilnego:

§ 1. Stronami są ubezpieczony, osoba odwołująca się od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, inna osoba, której praw i obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja, organ rentowy, wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności i zainteresowany.

§ 2. Zainteresowanym jest ten, czyje prawa lub obowiązki zależą od rozstrzygnięcia sprawy. Jeżeli zainteresowany nie bierze udziału w sprawie, sąd zawiadomi go o toczącym się postępowaniu. Zainteresowany może przystąpić do sprawy w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia zawiadomienia. Do zainteresowanego przepisu art. 174 § 1 nie stosuje się.

§ 3. Postanowienie sądu o zawiadomieniu zainteresowanego o toczącym się postępowaniu może zapaść na posiedzeniu niejawnym.

Z uwagi na fakt brania przez zainteresowanego (...) Sp. j. w W. udziału w sprawie przed organem rentowym, brak było podstaw do zawiadomienia go o toczącym się postępowaniu. Natomiast zainteresowany został prawidłowo zawiadomiony o terminach rozprawy i były mu także doręczane odpisy pism procesowych i sądowych.

Zainteresowany (...) Sp. j. w W. nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 25 stycznia 2016 roku odwołująca E. I. była ze swym 9-letnim dzieckiem (data urodzenia dziecka – 14 marca 2007 roku) z wizytą u lekarza M. K.. Ze względu na stwierdzony stan chorobowy zostało wystawione zwolnienie lekarskie. Zwolnienie to zostało wystawione w dniu 25 stycznia 2016 roku (dzień badania) na druku ZUS ZLA, obejmowało ono okres od dnia 27 stycznia 2016 roku do dnia 29 stycznia 2016 roku. Wskazanie okresu niezdolności do pracy datującego się dopiero od dnia następującego dwa dni po dniu samego badania lekarskiego spowodowane było prośbą odwołującej. Wiedziała ona bowiem, że w dniach 25 i 26 stycznia 2016 roku musi być w pracy, zaś z dzieckiem w domu zostanie jej mąż, ona z kolei chciała zostać z dzieckiem w dniach 27-29 stycznia 2016 roku, stąd taki okres w zaświadczeniu ZUS ZLA.

(dowód: kserokopia druku ZUS ZLA – k. 4, okoliczności bezsporne)

Mąż odwołującej korzystał z urlopu wypoczynkowego w dniach 25-26 stycznia 2016 roku.

(dowód: zaświadczenie – k. 2)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów, w tym na podstawie dowodu z dokumentu zaświadczenia z k. 2, a także na podstawie okoliczności bezspornych.

Strony nie wnosiły o uzupełnienie materiału dowodowego.

Sąd zważył, co następuje:

Kluczową kwestią w niniejszej sprawie jest prawidłowość wystawienia zaświadczenia lekarskiego z dnia 25 stycznia 2016 roku oraz wpływ na przyznanie odwołującej prawa do zasiłku opiekuńczego za wskazany w skarżonej decyzji okres.

Zgodnie z treścią art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity – Dz. U. z 2014 roku, poz. 159, ze zm.; dalej jako: ustawa zasiłkowa), w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 roku, zaświadczenie lekarskie jest wystawiane w

formie odpowiedniego dokumentu elektronicznego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego udostępnionego bezpłatnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W niniejszej sprawie jednak zaświadczenie zostało wystawione jeszcze według poprzednich zasad, obowiązujących przed dniem 1 stycznia 2016 roku, czyli na odpowiednim druku ZUS ZLA. Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 roku o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1066, ze zm.) lekarze upoważnieni do wystawiania zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby, albo konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny, mogą wystawiać zaświadczenia lekarskie na podstawie przepisów ustawy zasiłkowej w jej brzmieniu przed dniem 1 stycznia 2016 roku, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2017 roku. Powyższe oznacza, że odwołującej mogło zostać wystawione zaświadczenie lekarskie jeszcze na druku ZUS ZLA, a jednocześnie oznacza to, iż do analizy prawidłowości takiego zaświadczenia i jego skutków dla przyznania prawa do zasiłku należy stosować przepisy ustawy zasiłkowej w jej brzmieniu przed dniem 1 stycznia 2016 roku. W ocenie Sądu należy zastosować tu również przepisy odpowiednich aktów wykonawczych do ustawy zasiłkowej (rozporządzenia) także w ich brzmieniu przed dniem 1 stycznia 2016 roku, wtedy tylko zostanie bowiem zachowana kompatybilność pomiędzy przepisami ustawy a przepisami aktów wykonawczych wydanymi na podstawie ustawy.

Mając na uwadze powyższe należy w pierwszej kolejności zauważyć, że zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy zasiłkowej, w jego brzmieniu przed 1 stycznia 2016 roku, zaświadczenie lekarskie jest wystawiane na odpowiednim druku. Z kolei art. 53 ust. 1 tej ustawy wskazuje, że przy ustalaniu prawa do zasiłków i ich wysokości dowodami stwierdzającymi czasową niezdolność do pracy z powodu choroby, konieczność osobistego sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny, pobyt w stacjonarnym zakładzie opieki zdrowotnej - są zaświadczenia lekarskie, o których mowa w art. 55. Z powyższego wynika, że w postępowaniu przed organem rentowym jedynym dowodem potwierdzającym niezdolność do pracy, czy konieczność opieki nad chorym członkiem rodziny jest prawidłowo wystawione zaświadczenie lekarskie. Zasady wystawiania tych zaświadczeń, według stanu prawnego przed dniem 1 stycznia 2016 roku regulowało rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 27 lipca 1999 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wystawiania zaświadczeń lekarskich, wzoru zaświadczenia lekarskiego i zaświadczenia lekarskiego wydanego w wyniku kontroli lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wydane na podstawie ustawowego upoważnienia zawartego w art. 59 ust. 14 ustawy zasiłkowej. Zgodnie z § 3 tego rozporządzenia zaświadczenie lekarskie wystawia się na okres od dnia, w którym przeprowadzono badanie, lub od dnia bezpośrednio następującego po dniu badania. Jednocześnie zaświadczenie lekarskie może być wystawione na okres rozpoczynający się po dniu badania, nie później jednak niż czwarteo dnia po dniu badania, jeżeli:

- 1) bezpośrednio po dniu badania przypadają dni wolne od pracy,
- 2) badanie jest przeprowadzane w okresie wcześniej orzeczonej niezdolności do pracy.

Jak wynika z analizy stanu faktycznego ustalonego w niniejszej sprawie zwolnienie lekarskie zostało wystawione odwołującej w dniu 25 stycznia 2016 roku, obejmowało zaś dni od 27 do 29 stycznia 2016 roku, a więc zostało wystawione niezgodnie z zasadami wynikającymi z wyżej wskazanej regulacji rozporządzenia; nie zostało bowiem wystawione na okres od dnia 25 stycznia 2016 roku, albo od dnia 26 stycznia 2016 roku. Jednocześnie nie zachodziły przesłanki z § 3 ust. 1a wskazanego wyżej rozporządzenia, które pozwalałyby na wystawienie zaświadczenia lekarskiego na okres rozpoczynający się później niż dnia następnego po dniu badania. Z tego też właśnie powodu, czyli z powodu błędów formalnych w zaświadczeniu lekarskim, ZUS odmówił odwołującej prawa do zasiłku.

W tym miejscu należy zauważyć, że ograniczenie dowodowe występujące w postępowaniu przed organem rentowym, umożliwiające ustalenie niezdolności do pracy jedynie na podstawie zaświadczenia lekarskiego, nie ma zastosowania w postępowaniu przed Sądem. Takie stanowisko wynika z utrwalonej linii orzecniczej (por. wyrok SN z dnia 2 lutego 1996 roku, sygn. akt II URN 3/95, wyrok SA w Lublinie z dnia 21 maja 2014 roku, sygn. akt III AUa 204/14), gdzie wyraźnie akcentuje się, że w postępowaniu sądowym okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowadniane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w KPC. Stąd też wadliwość wystawienia zaświadczenia lekarskiego nie przesądza automatycznie o odmowie przyznania prawa odwołującej do

zasiłku. Należy bowiem przestudiować i przeanalizować cały materiał dowodowy pod kątem faktycznej niezdolności do pracy oraz, w niniejszej sprawie, pod kątem faktycznego przebywania przez odwołującą w terminie od dnia 27 stycznia 2016 roku do dnia 29 stycznia 2016 roku na zwolnieniu lekarskim w związku z chorobą dziecka. Jak wynika z ustaleń faktycznych odwołująca rzeczywiście we wskazanym w skarżonej decyzji okresie przebywała w domu opiekując się córką. Jednocześnie wyjaśniono też, dlaczego w wystawionym jej zaświadczeniu lekarskim został wskazany okres niezdolności do pracy rozpoczynający się od dnia następującego dopiero dwa dni po dniu badania – było to spowodowane tym, iż przez pierwsze dwa dni (dzień badania i dzień następny) dzieckiem opiekował się ojciec, odwołująca zaś w tym okresie musiała być w pracy.

Warto w tym miejscu zauważyć, że E. I. chciała w ten sposób dochować wymogów z ustawy zasiłkowej dotyczących przyznania zasiłku dla osoby opiekującej się chorym dzieckiem, bowiem gdyby lekarz wystawił jej zwolnienie na okres bezpośrednio od dnia badania, wówczas zasadność wypłaty zasiłku mogłaby być podważona poprzez wskazanie, że przecież przez pierwsze dwa dni z dzieckiem przebywał mąż odwołującej. Ubezpieczona prawidłowo więc określiła okres rzeczywistej opieki nad dzieckiem, nie dochowując jednocześnie wymogów formalnych dotyczących zasad wystawiania zaświadczeń lekarskich. O ile w postępowaniu przed organem rentowym faktycznie organ ten jest związany ograniczeniami dowodowymi wynikającymi z ustawy zasiłkowej i wadliwe zaświadczenie lekarskie nie może być dla niego podstawą do przyznania prawa do zasiłku, o tyle już na etapie odwoławczego postępowania przed sądem powszechnym, Sąd może ustalić na podstawie materiału dowodowego, czy w danym okresie dziecko odwołującej było chore i czy odwołująca opiekowała się nim.

Z ustaleń Sądu wynika, że w okresie od 27 do 29 stycznia 2016 roku dziecko było chore, a odwołująca w tym okresie sprawowała nad nim opiekę. Stąd też spełnione są przesłanki z art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej, które warunkują przyznanie ubezpieczonej zasiłku opiekuńczego za okres od 27 do 29 stycznia 2016 roku.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. i w/w przepisów zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. z dnia (...)roku znak: (...)w ten sposób, że przyznaje E. I. prawo do zasiłku opiekuńczego za okres od 27 do 29 stycznia 2016 roku.